

ADVOKÁTŮV KANCELÁŘ

20-06-2011

DOBŘUŠKA / GŘEPLÁNO

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Jihočeské matky, o. s.**, se sídlem Nová 12, České Budějovice, zastoupeného advokátem Mgr. Martinem Šípem, se sídlem Převrátilská 330, Tábor, proti žalovanému: **Státní úřad pro jadernou bezpečnost**, se sídlem Senovážné náměstí 9, Praha 1, za účasti osoby zúčastněné: **ČEZ, a. s.**, se sídlem Duhová 2/1444, Praha 4, zastoupené JUDr. Petrem Goláněm, advokátem se sídlem Karlovo nám. 16/22, Třebíč, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. 8. 2010, č. j. 8 Ca 194/2008 - 99,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Podstata případu

[1.] Žalobce (dále „stěžovatel“), a dále také občanské sdružení V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín, se dne 29. 11. 2007 přihlásili do správního řízení o povolení provozu jaderného zařízení, totiž 3. bloku Jaderné elektrárny Dukovany. Toto řízení bylo vedeno Státním úřadem pro jadernou bezpečnost (dále jen „žalovaný“) na základě žádosti osoby zúčastněné podle § 9 odst. 1 písm. d) zákona č. 18/1997 Sb., atomového zákona. Stěžovatel chtěl v řízení uplatnit své stanovisko, aby provoz tohoto jaderného zařízení nebyl prodloužen. Usnesením ze dne 6. 12. 2007, č. j. 32698/2007, sp. zn. 29299/2007/OHJZ/44, žalovaný rozhodl, že stěžovatel není účastníkem tohoto řízení, neboť jeho jediným účastníkem je žadatel o povolení provozu, tedy nynější osoba zúčastněná. Stěžovatel podal proti tomuto rozhodnutí rozklad opřený o poukaz na rozpor tohoto usnesení s Úmluvou o přístupu k informacím, účasti

veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí ze dne 25. 6. 1998, publ. pod č. 124/2004 Sb. m. s. (dále jen „Aarhuská úmluva“). Rozhodnutím předsedkyně žalovaného ze dne 5. 3. 2008, č. j. SÚJB/PrO/5030/2008, byl rozklad stěžovatele zamítnut, neboť Aarhuská úmluva není podle jejího názoru samovykonatelná, a tudíž na ni nelze použít pravidlo o aplikační přednosti podle čl. 10 Ústavy. Mezitím vydal žalovaný dne 10. 12. 2007 rozhodnutí č. j. 30852/2007, kterým povolil provoz 3. bloku Jaderné elektrárny Dukovany.

[2.] Stěžovatel napadl rozhodnutí předsedkyně žalovaného ze dne 5. 3. 2008 žalobou k Městskému soudu v Praze. Městský soud v Praze ovšem jeho žalobu odmítl usnesením ze dne 4. 8. 2010, napadeným nyní posuzovanou kasační stížností. Shledal totiž, že žalobou napadené rozhodnutí předsedkyně žalovaného je vyloučeno z přezkoumání ve správním soudnictví, což dovodil z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 12. 2003, sp. zn. 7 A 56/2002 (publ. pod č. 162/2004 Sb. NSS), či ze dne 31. 7. 2008, sp. zn. 7 As 50/2007 (publ. na www.nssoud.cz). I podle městského soudu je jediným účastníkem řízení podle § 14 odst. 1 atomového zákona žadatel o povolení a třetí osoby se nemohou stát účastníky takového řízení, ani se domáhat soudního přezkumu výsledného rozhodnutí. Této judikatuře ostatně přitakal i Ústavní soud, a to ve svém usnesení ze dne 21. 11. 2007, sp. zn. IV. ÚS 1791/07, kde v odmítnutí žaloby směřující proti rozhodnutí o povolení provozu 1. bloku Jaderné elektrárny Temelín neshledal porušení práva na spravedlivý proces ve smyslu článků 36 a 38 Listiny základních práv a svobod a protiústavním neshledal ani samotné ustanovení § 14 odst. 1 věty druhé atomového zákona. Neshledal také, že by Aarhuská úmluva měla samovykonatelnou povahu. Městský soud se s těmito závěry ztotožnil a shledal, že stěžovatel nebyl k podání žaloby aktivně legitimován ve smyslu § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a proto jeho žalobu podle § 46 odst. 1 písm. c) téhož zákona odmítl.

II. Obsah kasační stížnosti

[3.] Stěžovatel ve své kasační stížnosti uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Trvá na tom, že došlo ke zkrácení jeho procesních práv. Opírá se přitom zejména o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2009, sp. zn. 1 As 72/2009, podle něž procesní práva ekologického občanského sdružení v sobě obsahují i právo na to, aby se správní orgány s jejich námitkami řádně vypořádaly. Dále argumentuje Aarhuskou úmluvou a Směrnicí Rady 85/337/EHS o posuzování vlivů určitých veřejných a soukromých projektů na životní prostředí (tzv. „EIA směrnice“) ve spojení s § 70 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Usnesení Ústavního soudu zmiňované městským soudem označuje za neaplikovatelné na daný případ, naopak upozorňuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 9. 10. 2007, sp. zn. 2 As 13/2006, podle něž pokud by bylo řízení podle atomového zákona jediným řízením nutným k uvedení jaderné elektrárny do provozu, znamenalo by vyloučení všech osob, kromě žadatele o povolení, z účasti v něm také potenciální porušení práva na příznivé životní prostředí podle článku 35 odst. 1 Listiny základních práv a svobod ve vztahu k osobám, které jsou způsobilé tato práva mít, tedy zejména ve vztahu k občanským sdružením majícím za cíl činnosti ochranu přírody a krajiny. Takovou osobou je v daném řízení i stěžovatel, který zároveň upozorňuje, že dotčené orgány státní správy obvykle alibisticky odmítají požadavek, aby byly posouzeny vlivy jaderných zařízení na zdraví lidí a na životní prostředí, právě s poukazem na to, že k tomuto posouzení dojde v jiném typu řízení, například v řízení o posouzení vlivu na životní prostředí (dále jen „EIA“) či ve stavebním řízení. Stěžovatel navíc připomíná, že správní řízení podle atomového zákona je v dané situaci jediným řízením, ve kterém je provoz jaderného řízení povolován, nepředchází mu, ani na něj nenavazuje jakékoliv jiné správní řízení, jehož by se stěžovatel mohl, jako reprezentant dotčené veřejnosti, efektivně účastnit. Provoz této jaderné elektrárny nebyl nikdy posouzen z hlediska dopadů na životní prostředí, neproběhla procedura podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní

prostředí, a nemohlo dojít k zajištění účasti veřejnosti podle Aarhuské úmluvy, respektive směrnice EIA. Požaduje proto, aby byla jeho aktivní legitimace v řízení podle atomového zákona dovozena z ustanovení § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny tak, aby byl zajištěn soulad s mezinárodními závazky ČR.

[4.] Dále se zabývá zbytkovou životností komponent povolované jaderné elektrárny, zejména radiacním zkrěnutím fosforu ve svárech tlakových nádob sovětské konstrukce, dalšími bezpečnostními nedostatky, jako je skrápění okolí elektrárny tritiovými vodami, neposouzením dopadů možné těžké havárie jaderného zařízení, například hrozbou pádu letounu do reaktorového sálu, a nárůstem výskytu nádorů v okolí jaderné elektrárny.

[5.] Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje zrušit usnesení městského soudu a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

[6.] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti polemizuje s přímou aplikovatelností Aarhuské úmluvy ve smyslu článku 10 Ústavy. Poukazuje na usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV ÚS 1791/07, které potvrzuje názor, že Aarhuská úmluva přímo aplikovatelná není. Uvádí také rozsáhlou judikaturu zdejšího soudu, potvrzující, že v řízení podle § 14 odst. 1 atomového zákona je jediným účastníkem řízení žadatel o povolení, a další judikaturu, potvrzující, že s. ř. s. omezuje žalobní legitimaci jen na toho, kdo byl účastníkem správního řízení. K účastenství stěžovatele podle § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny připomíná, že při povolení prodloužení provozu jaderné energetického zařízení 3. bloku Jaderné elektrárny Dukovany nejde o první povolení provozu, ale fakticky jen o prodloužení již dříve vydaného povolení k provozu, neboť to se vydává vždy jen na omezenou dobu. Vzhledem k tomu, že nejde v případě řízení o prodloužení provozu o zamýšlený nebo připravovaný zásah do přírody a krajiny, nejde ani o správní řízení, v němž by mohly být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny. Navíc se žalovaný v tomto řízení zabývá kvalitativně jinými otázkami, zejména pak splněním technických podmínek, které provozovateli sám uložil. Dále pak polemizuje se stěžovatelskými věcnými námitkami ohledně vhodnosti žíhání tlakových nádob, a ohledně možnosti pádu havarijních a regulačních tyčí a sledování výskytu tritia.

[7.] Ze všech těchto důvodů žalovaný navrhuje, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

IV. Vyjádření osoby zúčastněné

[8.] Osoba zúčastněná, tedy ČEZ, a. s., trvá na tom, že stěžovatel nebyl a nemohl být účastníkem daného správního řízení, neboť tímto účastníkem je jen držitel licence nebo žadatel o ni. Nejde ani o řízení, v němž by mělo a mohlo být rozhodováno o otázkách ochrany přírody a krajiny, ani v něm nemohla být dotčena subjektivní práva stěžovatele. Jde fakticky jen o prodloužení již vydaného povolení, které je vydáváno opakovaně na dobu určitou. V daném případě jde konkrétně o prodloužení provozu bloku jaderné elektrárny, která bezpečně funguje již 25 let. To je ostatně postup, který se používá při povolování prakticky všech technických zařízení, u kterých se po určité době vyžaduje jako podmínka jejich dalšího provozu revize, což u jaderných zařízení vzhledem k jejich specifčnosti znamená opětovně předložení kompletní bezpečnostní dokumentace. Tímto řízením ale nemůže dojít k dotčení zájmů ochrany přírody a krajiny, neboť těmto otázkám se věnují jiná řízení, zejména v počátečních fázích výstavby jaderné energetických zařízení. Zde se žalovaný zabývá pouze splněním technických podmínek, které sám uložil, což je navýsost technickou záležitostí. Osoba zúčastněná také připomíná, že Aarhuská úmluva není samovykonatelná, a navíc není na toto řízení aplikovatelná také proto, že nejde - ve smyslu jejího čl. 6 odst. 4 - o počáteční stadium rozhodování, kdy jsou ještě možnosti výběru a alternativ otevřeny a kdy účast veřejnosti může být účinná. Závěrem

poukazuje také na právní názor vyjádřený v nálezu IV. ÚS 254/02 ze dne 28. 1. 2003 připomínajícím judikatorní zdrženlivost v otázkách posuzování bezpečnostních parametrů jaderných zařízení, neboť jejich posouzení a dohled nad jejich dodržováním přísluší žalovanému. Připomíná také, že pokud by argumentace stěžovatele byla uznána, mohl by se stát účastníkem každého řízení podle atomového zákona, včetně řízení v oblasti průmyslu, zemědělství, výzkumu a lékařství; přitom některá z těchto řízení jsou omezena velmi krátkými lhůtami. Například termín pro vydání povolení k opětovnému uvedení jaderného reaktoru do kritického stavu po výměně paliva je zákonem stanoven na 24 hodin po podání řádně doložené žádosti; delší termín by fakticky znamenal nemožnost obnovit provoz bloku po výměně paliva.

V. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

[9.] Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Úvodem je třeba připomenout, že jakkoli stěžovatel uplatňuje důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., jediným přípustným důvodem v případě kasační stížnosti směřující proti usnesení o odmítnutí návrhu či zastavení řízení o něm je důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., jak bylo konstatováno již v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, sp. zn. 3 Azs 33/2004 (publ. pod č. 625/2005 Sb. NSS). Zdejší soud proto musí posoudit kasační stížnost pohledem tohoto jediného přípustného důvodu kasační stížnosti, což znamená, že se může zabývat toliko tím, zda městský soud měl odmítnout žalobu pro nepřípustnost. Nemůže se naopak nijak zabývat dalšími otázkami, jako jsou různé aspekty bezpečnosti Jaderné elektrárny Dukovany, které stěžovatel v kasační stížnosti nadnesl a žalovaný a osoba zúčastněná se k nim vyjadřovali, ovšem s otázkou aktivní legitimace stěžovatele ve správním i následně soudním řízení souvisejí toliko velmi zprostředkovaně.

[10.] Nejprve je třeba předeslat, že Nejvyšší správní soud řešil již v několika svých rozhodnutích nyní předloženou otázku, zda v řízení podle ustanovení § 9 atomového zákona je opravdu jediným účastníkem žadatel o vydání povolení, jak to vyplývá z § 14 odst. 1 věta druhá tohoto zákona; nebo zda naopak z jiných ustanovení tohoto zákona, z článku 35 Listiny základních práv a svobod, z Aarhuské úmluvy či z práva Evropské unie vyplývá i občanským sdružením zabývajícím se ochranou přírody a krajiny právo být účastníky takového řízení a následně i právo aktivní legitimace v soudním přezkumu rozhodnutí vydaného v rámci takového řízení.

[11.] Účastníci odkazují zejména na rozsudek zdejšího soudu ze dne 9. 10. 2007, sp. zn. 2 As 13/2006, v němž se zdejší soud skutkově zabýval povolením provozu 2. bloku Jaderné elektrárny Temelín, právně pak řešil obdobnou otázku vztahu § 14 odst. 1 věta druhá atomového zákona a § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny, ve vazbě na Aarhuskou úmluvu a další výše uvedené prameny práva. Vzhledem k tomu, že se rozsudek týkal i totožných účastníků jako v nyní projednávané věci, postačuje na něj odkázat toliko stručně. Soud zde zejména vyložil tato dvě ustanovení systematickým výkladem a konstatoval, že tvrzení věty druhé § 14 odst. 1 atomového zákona, že jediným účastníkem řízení o povolení k činnostem podle § 9 je sám žadatel, není prolomeno ani § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny ani ustanovením článku 6 Aarhuské úmluvy, které podle tohoto rozsudku není přímo vykonatelné, takže mu nelze přiznat přímou a přednostní aplikovatelnost ve smyslu čl. 10 Ústavy. Tento závěr nebyl popřen (ve vztahu ke stejně vyznívajícím rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2007, sp. zn. 2 As 12/2006) ani Ústavním soudem, jenž tento právní názor podpořil svým usnesením IV. ÚS 1791/2007 ze dne 21. 11. 2007 (viz na www.nalus.usoud.cz). Navíc byl onen výklad s čl. 6 Aarhuské úmluvy konformní, neboť se „dotčené veřejnosti“ nabízela v případě této nově budované jaderné elektrárny celá řada jiných řízení, kde mohla vyjádřit své oprávněné zájmy.

[12.] Ve věci 2 As 13/2006 (stejně jako 2 As 12/2006, kde šlo o povolení provozu 1. bloku Jaderné elektrárny Temelín) se totiž jednalo o uvedení do provozu nového bloku Jaderné elektrárny Temelín, tedy nového jaderného zařízení, takže Nejvyšší správní soud vyšel také z toho, „že k uvedení jaderné elektrárny, jakou je Jaderná elektrárna Temelín, do provozu, musela být provedena celá řada správních řízení, zejména dle zákona č. 50/1976 Sb., stavebního zákona, či zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Tato řízení – jak z důvodu jejich odlišné povahy, odlišného vymezení předmětu řízení a odlišného vymezení jejich účastníků – jsou subjektům, na něž pamatuje § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny, otevřena, zde tedy mají tyto subjekty dostatečný prostor k tomu, aby hájily zájmy ochrany životního prostředí a uplatňovaly námitky ohledně případného negativního vlivu jaderné elektrárny na něj. Zaměření řízení podle § 9 odst. 1 písm. d) atomového zákona je z povahy věci jiné. Ze systematiky samotného atomového zákona, včetně vymezení předmětu jeho úpravy v § 1, vyplývá, že smyslem podle něj prováděných řízení je v prvé řadě zabezpečit bezpečnost využívání jaderné energie a ionizujícího záření a stanovit podmínky vykonávání činností souvisejících, byť jedním z cílů takto zabezpečené bezpečnosti provozu je i zajištění ochrany osob a životního prostředí ve smyslu § 1 písm. b) tohoto zákona. Vnější systematické zařazení mezi právní předpisy upravující uvádění jaderné elektrárny do provozu ovšem zároveň zaručuje, že zájmy životního prostředí jsou přímo chráněny v jiných řízeních, jež byla zmíněna výše.“

[13.] Stěžovatel upozorňuje na skutečnost, že nyní jde naopak o povolení, respektive prodloužení, provozu v jaderné elektrárně, která již 25 let funguje, tudíž u ní není provozováno posouzení ELA, ani jiné řízení, jehož by se stěžovatel jako reprezentant dotčené veřejnosti mohl aktivně účastnit. Připomíná přitom i další pasáž citovaného rozsudku 2 As 13/2006: „Jiná situace by jistě nastala, pokud by k uvedení jaderné elektrárny do provozu dostačovalo jediné správní řízení. V takovém případě by systematický výklad vedl k závěrům zcela jiným, a přestože by ustanovení § 14 odst. 1 atomového zákona i § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny znělo zcela totožně, musel by být jejich výše provedený jazykový výklad překonán a občanským sdružením, jejichž hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny, by účast v takovém řízení musela být přiznána jednak v zájmu výkladu vnitrostátního práva v konformitě s mezinárodněprávními závazky ČR, ale i v zájmu naplnění ústavních kautel zakotvených v Listině základních práv a svobod. Pokud by totiž bylo řízení podle atomového zákona jediným řízením nutným k uvedení jaderné elektrárny do provozu, znamenalo by vyloučení všech osob kromě žadatele o povolení z účasti v něm také potenciální porušení práva na příznivé životní prostředí podle článku 35 odst. 1 Listiny základních práv a svobod ve vztahu k osobám, které jsou způsobilé tato práva mít, tedy zejména ve vztahu k občanským sdružením majícím za cíl činnosti ochranu přírody a krajiny.“ Skutečnost, že v nyní posuzované věci je řízení podle atomového zákona jediným řízením, ostatně nerozporují ani žalovaný a osoba zúčastněná. V tom se tedy nyní posuzovaný právní problém liší od situace řešené pod sp. zn. 2 As 12/2006 a 2 As 13/2006.

[14.] Není to ovšem jediná odlišnost. Druhá odlišnost spočívá v tom, že v oněch dvou rozsudcích šlo o vyloučení soudního přezkumu ve vztahu k rozhodnutím týkajícím se jaderných zařízení nově uváděných do provozu. Právě taková nově do provozu uváděná zařízení představují potenciálně ohrožení životního prostředí, tedy zájmů legitimně chráněných ekologickými občanskými sdruženími, mezi něž patří i stěžovatel, a proto tato občanská sdružení mají mít podle citovaných rozsudků právo zapojit se alespoň do jednoho správního řízení nezbytného k uvedení takových nových jaderných zařízení do provozu. Pokud by jediným takovým řízením bylo v případě uvádění nových jaderných zařízení potenciálně ohrožujících životní prostředí právě řízení podle atomového zákona, měla by taková občanská sdružení právo účasti právě v něm, jak bylo řečeno ve výše citovaných rozsudcích.

[15.] Nyní posuzovaný případ se od nich však liší nejen tím, že v něm je řízení podle atomového zákona jediným probíhajícím řízením, ale také tím, že jde o řízení týkající se zařízení, jež je již provozováno. Nejde tedy o nový záměr, o nové zařízení, které by potenciálně mohlo zhoršit stav životního prostředí oproti nynější úrovni. Jakkoli je nynější řízení řízením o povolení k provozu jaderného zařízení, fakticky jde, jak shodně tvrdí všichni účastníci, toliko o prodloužení povolení k provozu jaderného zařízení, jinak řečeno o prodloužení nynějšího

stavu. Není pak ale zřejmé, jak může takové řízení o prodloužení nynějšího stavu představovat zásah či správní řízení, při němž „mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny“ chráněné ve smyslu § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny. Nejvyšší správní soud se v tomto ohledu ztotožňuje se žalovaným a osobou zúčastněnou, že zájmy ochrany přírody a krajiny mohou být opravdu dotčeny toliko novým záměrem či zásahem, popřípadě kvalitativní změnou tohoto záměru ve smyslu, jak na něj pamatuje třeba § 4 odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb. (v daném případě by takovou změnu představovalo třeba rozšíření či zvýšení kapacity jaderného zařízení); obecně však nemohou být dotčeny udržením statu quo.

[16.] To jistě neznamená, že by takové řízení o povolení provozu, které je vlastně jen povolením prodloužení provozu, nebylo zásadní a že by se nedotýkalo zájmů veřejnosti. Je zjevné, že smyslem tohoto řízení je v případě prodlužování povolení k provozu v podstatě znovu komplexně posoudit bezpečnost provozovaného zařízení. To je jistě otázka, která je důležitá – zvláště v případě tak zásadního jaderného zařízení, jako je jeden z bloků jaderné elektrárny – i z hlediska veřejnosti. Zájem veřejnosti však v tomto řízení spočívá pouze v tom, aby bylo ověřeno, zda je posuzované jaderné zařízení nadále bezpečné, nikoli zda jeho trvající existence zasáhne životní prostředí. Životní prostředí mohlo zasáhnout zbudování tohoto jaderného zařízení či jeho rozšíření nebo jiná zásadní změna, nikoli – či pouze zprostředkovaně přes možné ohrožení bezpečnosti – i pokračování jeho provozu. Posouzení bezpečnosti tohoto provozu je pak otázkou čistě technickou a osobě zúčastněné lze přitakat v tom, že připomíná spíše revizní kontrolu po určité době provozu. Pro takové posouzení je přítom způsobilý právě a jedině pouze žalovaný, jehož smyslem existence je podle § 3 odst. 1 atomového zákona vykonávat „*státní správu a dozor při využívání jaderné energie a ionizujícího záření a v oblasti radiační ochrany.*“

[17.] Lze tedy uzavřít, že provázanost řízení týkajících se uvádění a udržování provozu jaderných zařízení je nastavena racionálně a souladně jak s čl. 35 Listiny základních práv a svobod, tak se závazky České republiky obsaženými v Aarhuské úmluvě. Je-li do provozu uváděno nové jaderné zařízení, což přirozeně může představovat zásah do životního prostředí, může se k tomu dotčená veřejnost vyjádřit v řízeních, jež jsou k tomu uzpůsobená, zejména v procesu EIA či v rámci stavebního řízení. Krom toho probíhá i řízení podle atomového zákona, v němž zájmy životního prostředí nejsou samostatně dotčeny, proto je s vnitrostátním i mezinárodním právem souladné, že je v nich jediným účastníkem žadatel o povolení, jak plyne z jasného pravidla obsaženého v jeho § 14 odst. 1 věta druhá. Je-li naopak zařízení již v provozu, pak je potřeba po stanovené době zkontrolovat, zda je zařízení stále bezpečné, samotné pokračování jeho existence se však nedotýká ochrany přírody a krajiny způsobem, který by odůvodňoval potřebu, aby veřejnost měla mít právo se do tohoto technického řízení přímo zapojit způsobem předpokládaným v § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny. V žádné z těchto dvou situací tedy není potřeba, aby byl jednoznačný text ustanovení § 14 odst. 1 věta druhá atomového zákona prolomen a zástupcům veřejnosti přiznáno právo účasti.

[18.] Nebylo to tedy potřeba ani v tomto případě a městskému soudu tudíž nelze vytknout, že nepřiznal stěžovateli žalobní legitimaci proti rozhodnutí žalovaného a následně proti rozhodnutí předsedkyně žalovaného o rozkladu. Šlo totiž o správní řízení, v němž stěžovatel nebyl a nemohl být účastníkem. Nelze se sice ztotožnit s poněkud zkratkovitým tvrzením městského soudu, že je v případě rozhodnutí vydaného podle § 14 atomového zákona soudní přezkum vyloučen; přesnější by bylo tvrzení, že je sice soudní přezkum tohoto rozhodnutí přípustěn, ovšem jediným možným žalobcem je jediný účastník tohoto řízení, tedy žadatel o povolení (typicky v případě, že by mu žádost o povolení byla žalovaným zamítnuta). Stěžovateli naopak taková aktivní legitimace opravdu nesvědčí, jako mu nesvědčí ani právo účastenství v řízení podle § 14 atomového zákona. Bylo tedy namíste jeho žalobu proti předmětnému rozhodnutí odmítnout a kasační stížnost proti takovému odmítavému usnesení je třeba zamítnout.

VI. Závěr

[19.] Nejvyšší správní soud tedy kasační stížnost meritorně projednal, ovšem ze shora vyložených důvodů shledal, že není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[20.] Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.). Osobě zúčastněné na řízení soud neuložil plnění žádných povinností a proto jí rovněž nepřísluší právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. května 2011

Za správnost vyhotovení:
Ilona Ďuricová

JUDr. Vojtěch Šimíček v. r.
předseda senátu